

NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT VỀ CHẤT GÂY NGHIỆN

<http://svhattc.org>

KETAMINE

Ketamine là gì?

Từ 1962, ketamine đã được dùng trong y khoa (trên người và động vật) với vai trò là một thuốc gây mê phân ly (dissociative anesthetic) có tác động nhanh và ngắn. Ketamine có khả năng làm biến dạng nhận thức về thời gian và không gian, làm cho người sử dụng mất kiểm soát và cảm thấy bị mất kết nối với môi trường xung quanh. Bên cạnh đó, ketamine còn có tác dụng an thần (tạo sự bình tĩnh và thư giãn), giảm đau, gây ảo giác và mất trí nhớ.

Hiện nay, ketamine bị lạm dụng nhiều và được xếp vào nhóm các chất gây ảo giác và các chất dùng trong câu lạc bộ, vũ trường, cuộc ăn chơi, tiệc tùng (Club drugs). Trong một số trường hợp, ketamine cũng được sử dụng để cưỡng hiếp hoặc lạm dụng tình dục.

Tên gọi khác của ketamine: K, ket, kitkat, vitamin K, thuốc “ke”, ma túy “ke”.

Phương thức sử dụng

- Dùng gây mê trong y khoa: đường tiêm bắp (dung dịch trong suốt)
- Dùng như ma túy: uống (viên nén); hít hoặc nuốt (bột tinh thể trắng). Trong một số trường hợp, ketamine còn được sử dụng bằng cách đốt hút chung với cần sa hay thuốc lá.
- Thời gian khởi phát tác dụng:
 - Đường tiêm: 30 – 90 giây
 - Đường hít: 5 – 10 phút
 - Đường uống: 20 phút
- Thời gian tác dụng: 45 – 90 phút.

Tác động của Ketamine lên cơ thể

- **Trên não bộ:** ketamine tác động lên thụ thể của glutamate (NMDA) ở thần kinh trung ương, từ đó cho tác dụng giảm đau và các tác dụng trên tâm thần như **ảo giác**. Một số tác dụng lên thần kinh - tâm thần của ketamine được liệt kê như sau:
 - Cảm thấy vui và thư giãn
 - Cảm thấy bị tách biệt với cơ thể, môi trường xung quanh (sự “phân ly”)
 - Lú lẫn, vụng về
 - Nói lắp, nói không rõ, nhìn mờ
 - Bồn chồn, lo lắng, kích động, gặp ác mộng, hoảng loạn và có hành vi bạo lực
 - Giảm nhạy cảm với kích thích đau
 - Ảo giác. So với các chất gây ảo giác khác như LSD, “Chuyến đi xấu” của ketamine được chào hàng là tốt hơn vì tác dụng gây ảo giác của ketamine ngắn hơn, tầm 30-60 phút (LSD có thể lên đến vài giờ).
 - Các tác dụng trên phụ thuộc vào liều. Nếu dùng liều thấp (khoảng 100 mg), ketamine có thể gây suy giảm sự chú ý, khả năng học tập và trí nhớ. Ở liều cao hơn (100-200 mg), ketamine khiến người sử dụng bị ảo giác và rơi vào trạng thái mơ màng. Ở liều cao hơn nữa (> 200 mg), ketamine có thể dẫn đến mê sảng và mất trí nhớ.

Trung Tâm Chuyển Giao Công Nghệ Điều Trị Nghiện Chất và HIV
Đại Học Y Dược TP. Hồ Chí Minh (VHATTTC-UMP)
217 Hồng Bàng, Quận 5, TP. Hồ Chí Minh
Điện thoại: (+84) 28-3952-6005
E-mail: svhattc@gmail.com FB: www.facebook.com/vhattc

NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT VỀ CHẤT GÂY NGHIỆN

<http://svhattc.org>

- **Khả năng gây nghiện:** Đã có các trường hợp báo cáo về việc người sử dụng có hành vi sử dụng ketamine tương tự như hành vi được quan sát thấy ở người bị lệ thuộc amphetamine hay cocaine. Người sử dụng ketamine có thể gặp các dấu hiệu lệ thuộc hoặc thèm muốn sử dụng ketamine.
- **Quá liều**
 - Không thể di chuyển, các cơ co cứng
 - Tăng thân nhiệt, tim đập nhanh
 - Co giật, hôn mê
 - Tử vong** Không có thuốc giải độc, chủ yếu là điều trị hỗ trợ triệu chứng, đặc biệt là trên tim mạch và hô hấp.
- **Những ngày sau khi dùng ketamine, người sử dụng có thể gặp các triệu chứng sau:**
 - Suy giảm trí nhớ
 - Suy giảm khả năng đánh giá, mất phương hướng
 - Vụng về
 - Đau
 - Trầm cảm
- **Tác hại lâu dài:** dùng ketamine kéo dài có thể dẫn đến các hệ lụy sau:
 - Đau đầu, đau bụng
 - Hồi tưởng lại (flashbacks) nhưng ảo giác đã gặp trong quá khứ
 - Giảm thính giác
 - Thay đổi cảm xúc, nhân cách, trầm cảm
 - Giảm sút trí nhớ, khả năng suy nghĩ và tập trung
 - Độc gan
 - Hội chứng bàng quang ketamine (ketamine bladder syndrome)
 - Dung nạp, lệ thuộc
 - Các vấn đề, rắc rối về tài chính, công việc và xã hội

Hội chứng bàng quang ketamine

Nếu dùng ketamine liều cao, kéo dài có thể gây ra “HC bàng quang ketamine”. Các triệu chứng bao gồm: khó nín tiểu, tiểu không kiểm soát. Những triệu chứng này có thể làm loét bàng quang. Nếu gặp phải tình trạng này, người sử dụng cần ngưng ketamine lập tức và đến bệnh viện ngay.

Ketamine và phụ nữ có thai – cho con bú

Ketamine qua được hàng rào nhau thai. Tuy nhiên, vẫn chưa có thử nghiệm lâm sàng nào đánh giá về nguy cơ của việc sử dụng ketamine trong thai kỳ. Do đó, ketamine không được khuyến cáo sử dụng cho phụ nữ có thai. Đã có một số trường hợp trẻ sơ sinh có phơi nhiễm với ketamine bị suy hô hấp.

Tương tự, việc sử dụng ketamine trong thời kỳ cho con bú cũng không được khuyến cáo.

Lưu ý:

- Người sử dụng không nên điều khiển xe, máy móc nguy hiểm trong vòng 24 giờ sau khi dùng ketamine vì thuốc có thể gây suy giảm nhận thức, lơ mơ, lú lẫn.
- Chưa có thuốc điều trị nghiện ketamine

Trung Tâm Chuyển Giao Công Nghệ Điều Trị Nghiện Chất và HIV
Đại Học Y Dược TP. Hồ Chí Minh (VHATTTC-UMP)
217 Hồng Bàng, Quận 5, TP. Hồ Chí Minh
Điện thoại: (+84) 28-3952-6005
E-mail: svhattc@gmail.com FB: www.facebook.com/vhattc